

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **O. B.**, zast. JUDr. Filipem Mochnáčem, advokátem se sídlem Heršpická 813/5, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 10. 2016, č. j. MV-119927-4/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2018, č. j. 30 A 195/2016 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **4 114 Kč** k rukám jejího zástupce JUDr. Filipa Mochnáče, advokáta se sídlem Heršpická 813/5, Brno, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušeno shora uvedené rozhodnutí stěžovatelky a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Zrušeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 7. 6. 2016, č. j. OAM-17335-32/TP-2014 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla dle § 75 odst. 2 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu.

[2] Ve skutkově i právně shodném případě NSS konstatoval, že neplnění účelu pobytu lze v zásadě považovat za narušení veřejného pořádku. Dle názoru Nejvyššího správního soudu se však samo o sobě nejedná o narušení veřejného pořádku potřebné intenzity, tedy o narušení závažné či přesněji řečeno narušení veřejného pořádku závažným způsobem, jak vyžadoval § 75 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců v relevantním znění (viz rozsudek ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 345/2017-37).

[3] Na danou věc nelze bez dalšího vztáhnout závěry vyslovené rozšířeným senátem v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, publ. pod č. 2420/2011 Sb. NSS, který vyložil pojem „závažné narušení veřejného pořádku“ v kontextu správního vyhoštění, tedy rozhodnutí zasahujícího do svobody pohybu a dalších práv cizince mnohem intenzivněji než zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu. Není-li závažným porušením veřejného pořádku samotný nelegální pobyt cizince na území ČR, nemůže jím být (samo o sobě) ani neplnění účelu jinak povoleného (a tedy legálního) dlouhodobého pobytu.

[4] Ani judikatura vztahující se k dlouhodobým vízům a pobytům nepovažuje neplnění účelu pobytu za závažné narušení veřejného pořádku, nýbrž za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. K závěru, že neplnění účelu dlouhodobého pobytu nelze podřadit pod závažné narušení veřejného pořádku jako důvod pro neudělení povolení k trvalému pobytu, vede též novelizace § 75 zákona o pobytu cizinců, která s ním počítá jako s novým a samostatným důvodem pro zamítnutí žádosti vedle dosavadního písm. g). Tuto novelizaci proto – s ohledem na její systematiku – nelze chápat jako upřesnění obsahu skutkové podstaty narušení veřejného pořádku závažným způsobem, neboť jinak by se novelizace týkala dosavadního písm. g).

[5] Neplnění účelu předchozího dlouhodobého pobytu nemůže být „samo o sobě“, jak nesprávně uzavřely správní orgány, kvalifikováno jako narušení veřejného pořádku závažným způsobem ve smyslu § 75 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců. Uplatnit toto ustanovení by bylo možné jen v případě, že by k onomu (prostému) narušení veřejného pořádku z důvodu neplnění účelu předchozího dlouhodobého pobytu přistoupily další individuální okolnosti, jež by umožnily kvalifikovaně hodnotit tento způsob narušení veřejného pořádku jako závažný. V nyní posuzované věci však žádné takové okolnosti zjišťovány nebyly.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[6] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu v celém rozsahu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., navrhla jeho zrušení a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[7] Rozsudek považuje za nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud nehodnotil individuální skutkové okolnosti případu a omezil se na aplikaci rozsudku NSS č. j. 6 Azs 345/2017-37, kterým bylo rozhodnuto ve skutkově odlišném případě.

[8] Nesouhlasí s konstatováním soudu, že správními orgány nebyly zjištěny individuální okolnosti, jež by umožnily hodnotit takový způsob narušení veřejného pořádku jako závažný.

[9] Při rozhodování postupovala v souladu se zákonem, neboť ze spisového materiálu (z výslechu žalobkyně) vyplynulo, že od r. 2005 do zřízení živnostenského listu (tj. 31. 10. 2012)

pokračování

vykonávala na území ČR pouze jednodenní brigády (úklid a mytí nádobí) a často jezdila na Ukrajinu. Již od počátku proto musela vědět, že nebude plnit účel dlouhodobého pobytu ani jako jednatelka společnosti Prostor a obchod, ani jako zaměstnankyně družstva Leopoldis, tj. účel, pro který jí byla udělena pobytová oprávnění.

[10] Ve vyjádření žalobkyně označila kasační stížnost za neopodstatněnou. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, že se soud pečlivě zabýval všemi rozhodnými skutkovými okolnostmi a neomezil se výlučně na aplikaci rozhodnutí NSS. Podaná kasační stížnost je jen opakováním procesního stanoviska stěžovatelky, které bylo krajským soudem shledáno jako nesprávné. Názor krajského soudu pokládá za správný a navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatelku jedná její zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejprve se zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou natolik závažnou, že se jí soud zabývá z úřední povinnosti, i bez výslovného uplatnění takové námítky v kasační stížnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný až za předpokladu, že jde o rozhodnutí srozumitelné a je z něj seznatelné, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozsudku. Z ustálené judikatury kasačního soudu lze zmínit například rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 26. 6. 2014, č. j. 5 As 73/2013-79.

[13] Napadený rozsudek je přezkoumatelný. Z rozhodnutí je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný a je z něj zřejmé, proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Z obsahu (velmi obecně) argumentace v kasační stížnosti je patrné, že ačkoli stěžovatelka námitku formuluje jako nepřezkoumatelnost, spíše nesouhlasí s právním posouzením zaujatým krajským soudem.

[14] Stěžovatelka míní, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu se zákonem. Má za to, že jednání žalobkyně závažným způsobem narušuje veřejný pořádek České republiky, a byl tak dán důvod pro zamítnutí žádosti o udělení trvalého pobytu. Nevymezila však konkrétně, v čem vidí rozpor mezi právním hodnocením svým a krajského soudu.

[15] Otázkou, zda lze neplnění účelu předchozího dlouhodobého pobytu kvalifikovat jako „závažné narušení veřejného pořádku“ ve smyslu § 75 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, se podrobně zabýval NSS v rozsudku č. j. 6 Azs 345/2017-37, v němž dovodil, že *„neplnění účelu předchozího dlouhodobého pobytu nemůže být „samo o sobě“ (...) kvalifikováno jako narušení veřejného pořádku závažným způsobem ve smyslu § 75 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu v relevantním znění. Uplatnit toto ustanovení by bylo možné jen v případě, že by k onomu (prostému)*

narušení veřejného pořádku z důvodu neplnění účelu předchozího dlouhodobého pobytu přistoupily další individuální okolnosti, jež by umožnily kvalifikovaně hodnotit tento způsob narušení veřejného pořádku jako závažný, například skutečnost, že již v době podání poslední žádosti o povolení dlouhodobého pobytu žadatel věděl, že účel nebude nebo nehodlá plnit. Šestý senát přitom v citovaném rozsudku (bod 21, věta v závorce) zdůraznil, že by pro takový závěr „nesvědčilo zjištění, že účel pobytu cizinec neplnil po tři z pěti let dlouhodobého pobytu předcházejícího podání žádosti o trvalý pobyt“.

[16] Závěry šestého senátu o tříleté době neplnění účelu pobytu nelze bez dalšího paušalizovat na každý posuzovaný případ. Na straně druhé je není možné bez dalšího pominout a závěr o tom, že neplnění účelu pobytu naplňuje znaky narušení veřejného pořádku závažným způsobem, je třeba pečlivě zdůvodnit. V nyní projednávané věci tak správní orgány neučinily a omezily se na konstatování, že žalobkyně soustavně po dobu několika let neplnila účel předchozích povolení k dlouhodobému pobytu, čímž zatížily svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, jak správně posoudil krajský soud.

[17] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že žalobkyně od počátku věděla, že nebude plnit účel dlouhodobého pobytu. Platí ovšem, že pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí je rozhodující skutkový a právní stav v době jeho vydání. Rozhodnutí správních orgánů spatřují závažné narušení veřejného pořádku pouze v neplnění účelu povolení k dlouhodobému pobytu žalobkyní, jiné okolnosti zmíněny nejsou. Absenci odůvodnění rozhodnutí nelze následně dohnat v kasační stížnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Afs 266/2018-31).

[18] Je korektní poznamenat, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána dříve než rozsudek NSS č. j. 6 Azs 345/2017-37; správní orgány jej tak nemohly zohlednit, přičemž tehdejší judikatura krajských soudů skutečně podřazovala neplnění účelu předchozího pobytu na území ČR pod pojem závažné narušení veřejného pořádku. Výše uvedené však nemůže nedostatek odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí zhojit.

[19] Dále stěžovatelka rozporovala aplikaci rozsudku č. j. 6 Azs 345/2017-37, neboť se mělo jednat o věc skutkově odlišnou od nyní posuzované, konkrétní důvody neuvedla.

[20] V rozsudku č. j. 6 Azs 345/2017-37 se skutkově jednalo o případ cizince, který ačkoli měl mezi roky 2006 a 2012 povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a účasti v právnické osobě, popřel, že by v tomto období vykonával podnikatelskou činnost v rámci společnosti RUBITRANS s. r. o., v níž byl zapsán jako jednatel. Poté měl dotyčný cizinec pro období od 16. 7. 2014 do 15. 7. 2015 povolen dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání, přičemž mu bylo vydáno povolení k zaměstnání u družstva AKRADO, pro které nepracoval.

[21] Stěžovatelka v nyní projednávané věci tvrdí, že činnost žalobkyně pro společnost *Prostor a obchod s.r.o.* spočívala v telefonickém shánění klientů. Název družstva *Leopolis*, kde měla být zaměstnána téměř dva roky, jí nic neříkal. Žalobkyně od počátku musela vědět, že nebude plnit účel dlouhodobého pobytu ani jako jednatelka společnosti *Prostor a obchod s.r.o.*, ani jako zaměstnankyně družstva *Leopolis*, neboť jak sama uvedla, v daných obdobích často jezdila na Ukrajinu a zdrojem jejích příjmů byly jednodenní brigády spočívající v úklidu a mytí nádobí, ke kterým neměla vystavené pracovní povolení.

pokračování

[22] Oba případy se od sebe v základních skutkových rysech neliší. NSS neshledal důvod se od své rozhodovací praxe odchýlit a ztotožnil se s argumentací krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[25] Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[26] Žalobkyně, která byla v řízení úspěšná, byla v řízení před NSS zastoupena advokátem, který za ni učinil jeden úkon právní služby spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobkyně je plátcem DPH, proto mu bude odměna navýšena o částku 714 Kč. Celková výše náhrady nákladů řízení činí 4 114 Kč. K jejímu uhrazení byla žalované stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu